

## สารเคมีอันตรายที่หลุดรอดจากสายตา

ตุลาคม 2563

### Devastation on the Beirut dockside



บริเวณท่าเรือกรุงเบรุต เลบานอน ก่อนและหลังเหตุระเบิดเมื่อเดือน ส.ค. 2563

เมื่อวันที่ 4 ส.ค. 2563 เกิดระเบิดอย่างรุนแรงที่เมืองเบรุต ประเทศเลบานอน ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 160 ราย บาดเจ็บมากกว่า 5,000 คน และอีกประมาณ 300,000 คนต้องไร้ที่อยู่อาศัย\* ณ ขณะนี้ยังไม่มี การประเมินความเสียหาย หรือ สาเหตุที่ทำให้เกิดการระเบิด สารแอมโมเนียมไนเตรด นอกจากนำไปทำปุ๋ยที่รู้จักกันทั่วไป ยังใช้เป็นวัตถุระเบิดในการทำเหมือง ที่ท่าเรือกรุงเบรุตมีสารแอมโมเนียมไนเตรดเก็บอยู่ในคลังสินค้า ประมาณ 2750 ตัน นานกว่า 6 ปี เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ทราบว่ามีสารนี้เก็บอยู่เป็นเวลานาน แต่ไม่ได้พยายามมากพอที่จะจัดการให้มีการจัดเก็บที่เหมาะสม ผลจากเหตุระเบิดครั้ง ที่ ทำให้บางท่าเรือได้ดำเนินการจำกัดการจัดเก็บ หรือ กำจัด สารแอมโมเนียมไนเตรดแล้ว (อ้างอิง : Washington Post 21 ส.ค. 2563)

บ่อยครั้ง, เราเดินผ่านของบางสิ่งทุกวันและ “ไม่เห็น” ของสิ่ง นั้นเพียงเพราะของสิ่งนั้นอยู่ตรงนั้นเป็นเวลานานแล้ว เรื่อง เหล่านี้เป็นมากกว่าประเด็นเรื่องความสะดวกและเป็นระเบียบ ของพื้นที่ การจัดเก็บที่เหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ สารเคมีทุกตัว โดยเฉพาะสารเคมีที่เสื่อมสภาพได้

ในพื้นที่ของคุณมีถังสารเคมีหรือสารเคมีในบรรจุภัณฑ์อื่นที่ ไม่ได้ใช้งานบ่อยเก็บอยู่หรือไม่? คุณเคยสังเกตผลจากของ สารเหล่านั้นบ้างไหม? (\* ตัวเลข ณ วันที่จัดทำ Beacon ฉบับนี้)

### คุณทราบหรือไม่?

- สารเคมีบางชนิดมีอายุการใช้งานจำกัดและสามารถเสื่อมสภาพได้หากเก็บไว้นานในสถานะที่ไม่เหมาะสม ความชื้น อากาศ หรือ สารอื่น ๆ สามารถทำให้เกิดการเสื่อมสภาพได้
- การเสื่อมสภาพสามารถ:
  - ทำให้สูญเสียกำลัง, ทำให้สารนั้นประสิทธิภาพลดลง
  - ส่งผลกระทบต่อสารเติมแต่ง (additives) ที่ทำให้สารเคมีอันตรายอยู่ในสถานะที่ปลอดภัย เช่น สารยับยั้งการเกิดปฏิกิริยา หรือ สารที่ทำให้เกิดความเสถียร
  - นำไปสู่การสลายตัวที่รุนแรงมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง. (อ้างอิง PS Beacon มกราคม 2549, <https://www.aiche.org/ccps/resources/process-safety-beacon/archives/2006/january/english>)
- โดยทั่วไปข้อมูลความปลอดภัย (SDS) จะระบุสถานะการจัดเก็บที่เหมาะสมและแนวทางในการใช้งานและการกำจัด
- การเก็บสารเคมีที่ไม่จำเป็นต้องใช้แล้วไว้ในพื้นที่ เป็นแหล่งทำให้เกิดการรั่วไหลหรือหกหล่น
- การเก็บสารเคมีไว้มากกว่าความจำเป็นทำให้ผลกระทบหากเกิดการรั่วไหล หรือ หกหล่นเพิ่มมากขึ้น

### คุณสามารถช่วยอะไรได้?

- สํารวจสารเคมีในถังหรือบรรจุภัณฑ์อื่นที่เก็บไว้ในพื้นที่ของคุณมาเป็นเวลานานมากแล้ว ตรวจสอบวันหมดอายุและทำให้แน่ใจว่ามีการจัดเก็บอย่างเหมาะสม
- แจ้งให้หัวหน้างานทราบทันที หากคุณพบว่าสารเคมีที่เก็บไว้ในถังหมดอายุ อย่าพยายามที่จะเปิดหรือเคลื่อนย้ายถังที่เก่ามากแล้ว – สารด้านในอาจจะไม่เสถียรหรือถึงอาจจะฟู
- หรือหากว่าสารเคมีในถังนั้นยังไม่หมดอายุ ตรวจสอบว่าทำไมจึงยังเก็บไว้ อาจเป็นไปได้ว่าถังนั้นถูกทิ้งไว้จนลืมซึ่งจำเป็นต้องนำไปจัดเก็บยังพื้นที่ที่เหมาะสมต่อไป
- เมื่อจะใช้งานสารเคมีต่าง ๆ เช็ควัสดุ และใช้งานสารเคมีที่มีอายุมากที่สุดก่อน – ถ้าสารเคมีนั้นยังไม่หมดอายุ!

**ระวังสารที่เก็บอยู่ในพื้นที่ของคุณมาเป็นระยะเวลาเวลานานแล้ว**